

STRENGT FORTROLIG
iht. beskyttelsesinstruksen § 4
etter offentleglova § 13 jf. sentralbankloven § 12
avgradering kan skje fullstendig
kl. 1000 dato *18/6-15* men *ikke for Finansdepart. kan*
ant.s. *2* eks.nr. *2* av *4*
NORGES BANK *offentligg,
sen beslut*

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Dato: 17.06.2015
Deres ref.:
Vår ref.: 15/02109

Råd om motsyklisk kapitalbuffer 2. kvartal 2015

Norges Bank skal utarbeide et beslutningsgrunnlag og gi Finansdepartementet råd om nivået på den motsykliske kapitalbufferen til bankene fire ganger i året. Den 27. mars besluttet Finansdepartementet å holde kravet uendret på 1 prosent, i tråd med rådet fra Norges Bank. Kravet gjelder fra 30. juni 2015. Beslutningsgrunnlaget for Norges Banks råd om motsyklisk kapitalbuffer i andre kvartal 2015 legges fram i Pengepolitisk rapport 2/15.

Norges Bank har som utgangspunkt for sin vurdering at bankene bør bygge opp og holde en motsyklisk kapitalbuffer når finansielle ubalanser bygger seg opp eller har bygd seg opp. Kravet til motsyklisk kapitalbuffer vil bli vurdert i lys av øvrige krav til bankene. Ved tilbakeslag i økonomien og store tap i bankene kan bufferkravet settes ned for å motvirke at en strammere utlånspraksis forsterker nedgangen. Bufferkravet bør ikke uten videre trappes ned selv om det skulle være tegn til at finansielle ubalanser avtar. Den motsykliske kapitalbufferen er ikke et virkemiddel for å finstyre økonomien.

Bankene hadde god lønnsomhet i første kvartal 2015 og fortsatte å bygge kapital. Ved utgangen av første kvartal var den rene kjernekapitaldekningen i de største bankene 12,8 prosent i gjennomsnitt. Det er høyere enn kravene som vil gjelde fra 1. juli i år. Kravet til kapitaldekning i de systemviktige bankene øker videre i 2016. Bankene ligger godt an til å møte de økte kravene.

Norges Banks vurdering av finansielle ubalanser tar utgangspunkt i forholdet mellom kreditt og BNP og hvordan dette avviker fra en langsiktig trend. Den samlede kreditten til husholdninger og foretak er på et høyt nivå i forhold til verdiskapingen i fastlandsøkonomien. I årene etter finanskrisen har kredittveksten kommet ned, men kreditten har fortsatt å vokse noe raskere enn verdiskapingen. Gjeldsveksten i foretakene har vært nokså lav de seneste årene. I det siste har bankenes utlånsvekst til foretakene økt litt, særlig for foretak innen næringseiendom og bygg og anlegg. Husholdningenes gjeld stiger raskere enn de disponible inntektene.

Det europeiske systemrisikorådet (ESRB) anbefaler at det beregnes tekniske referanseverdier for bufferen. Den langsiktige trenden i kredittindikatoren kan beregnes på ulike måter. Med Baselkomiteens trendberegning var referanseverdien 0 prosent i første kvartal 2015. Med en alternativ trendberegning, som erfaringsmessig gir en bedre ledende indikator for kriser, var referanseverdien for bufferen 1 prosent. ESRB presiserer at det ikke skal være en mekanisk sammenheng mellom referanseverdien og nivået på bufferkravet, men at kravet skal baseres på et bredere

beslutningsgrunnlag.

I tillegg til kredittindikatoren fester Norges Bank seg ved utviklingen i eiendomspriser og ved hvor stor del av sin finansiering bankene henter i finansmarkedene. Boligprisene steg kraftig i fjor høst, men veksten har avtatt litt de siste månedene. Prisindikatoren for næringseiendom steg markert gjennom fjoråret. Andelen markedsfinansiering i bankene har økt litt i det siste.

Den vedvarende oppgangen i husholdningenes gjeld tyder på at de finansielle ubalansene i husholdningssektoren øker. Gjeldsveksten i foretakene er samlet sett moderat, men innen næringseiendom har gjeldsveksten tiltatt i det siste. Forskriftsfestingen av krav til bankenes utlånspraksis for boliglån og lavere vekst i norsk økonomi kan bidra til å dempe gjeldsveksten i husholdningene noe. På den annen side innebærer enda lavere utlånsrenter en risiko for at veksten i eiendomspriser og gjeld skyter ny fart.

De største bankene ligger godt an til å møte kapitalkravene som gjelder fra neste år. Mer kapital vil gjøre bankene mer robuste mot fremtidige utlånstap.

Etter en samlet vurdering besluttet Norges Banks hovedstyre å gi Finansdepartementet råd om å øke bufferkravet til 1,5 prosent med virkning fra sommeren neste år.

Ifølge forskrift om motsyklisk kapitalbuffer skal Norges Bank også gi råd om i hvilken grad norske finansinstitusjoner bør oppfylle krav til motsyklisk kapitalbuffer for den del av virksomheten som drives i andre land. Myndighetene i flere EU/EØS-land har fastsatt krav til motsyklisk kapitalbuffer. Norges Bank tilrår at disse kravene gjøres gjeldende for norske bankers eksponeringer i de aktuelle landene.

I arbeidet med rådet om motsyklisk kapitalbuffer har Norges Bank og Finanstilsynet utvekslet informasjon og vurderinger.

Med vennlig hilsen

Øystein Olsen

Ida Wolden Bache

Kopi: Finanstilsynet